

Chodský pes

Národní poklad

Chodský pes je české národní plemeno. Tento středně velký ovčák s černou dlouhou srstí a pálením je skvělý rodinný pes i sportovec, zkrátka takový psí univerzál.

TEXT (av) / FOTO SHUTTERSTOCK

Historie chodského psa sahá až do 13. století, kdy pomáhal Chodům chránit důležité cesty vedoucí od Domažlic do německých zemí. Nejen že pomáhal bránit dřívější bavorsko-české pohraničí, ale byl zároveň využíván i k pastevectví. Možná jste v románu Aloise Jiráska *Psohlavci* postřehli kresby Míkoláše Alše, který zobrazil Choda střežícího okolí se psem u nohou. Symboliku spojenou s tímto plemenem můžeme najít i ve znaku skautské lilie. Z knihy *Chodský pes*, kterou napsal Jan Findejs, pochází i známý verš: „Na hranicích v službách lidu, Chod svůj čekán hrdě nes, v bouři, sněhu, větru, klidu, po jeho boku byl vždy pes.“

Regenerace doslova od nuly

Podobně jako mnoho jiných plemen po druhé světové válce upadl téměř v zapomnění i historicky doložený chodský pes. O jeho znovuvytvoření se

zasloužili dva pánové: Vilém Kurz poslal Janu Findejsovi fotografie plemen, která by si zasloužila a měla reálnou šanci na regeneraci. Chodský pes Jana Findejse nejvíce okouzli, a proto ihned podnikl první kroky vedoucí k jeho záchraně. V roce 1984 nechal v kynologickém časopisu otisknout fotografie s vyzvou, aby se přihlásili ti, kteří takového psa chovají. A skutečně, díky čtenářům, kteří reagovali, byli vybráni první znovuzakladatelé plemene – fena Bessy a pes Dixi, o něco později pak objevený Blesk. První oficiálně zapsaný vrh se narodil v roce 1985 (spojením Dixiho a Bessy) v počtu šesti štěňat, následoval vrh o rok později (spojení Bleska a Bessy) s dalšími šesti štěňaty. Po pěti letech byli použiti další regeneráti pro oživení krve, kteří odpovídali typem a vlastnostmi požadovanému záměru tvorby plemene. Chodský pes byl v roce 1987 představen na výstavě v Brně, kde se setkal s velkým zájmem veřejnosti. V dnešní době je díky práci Klubu přátel chodského psa prozatímne uznávaným plemenem FCI a ročně se rodí okolo pět set padesáti štěňat.

Je to pracant i šašek

Již při regeneraci bylo hlavním cílem odchovávat psy zdravé, nenáročné, velmi odolné, vysoce temperamentní, společenské, s chutí do práce a pro všechny kategorie zájemců. Díky tomu je chodský pes velmi univerzálním plemenem.

Skvěle plní roli rodinného psa, ale umí být i dobrým sportovcem, ovčáckým psem, záchranářem, pracovníkem u ozbrojených složek, canisterapeutem i sportovním nadšencem. Protože je ochotný spolupracovat s majitelem, bývá obvykle nadšený z každé aktivity, kterou mu nabídnete, ať už je to cvičení, hry, dlouhé procházky (zvládá i dogtrekkingové trasy), či společnost.

Vyniká ve většině psích sportů, což dokazuje skvělými výsledky i na vrcholových závodech, zejména mu jde dogdancing, dogfrisbee, agility a nose-work. Ale i v dalších sportech je silným konkurentem. Jelikož je střední výšky a poměrně krátkého formátu s lehkou kostrou, bývá velmi mrštný, pohyblivý a rychlý. Je také výborným skokanem a plavcem a má velmi citlivý nos. Má dobrou paměť a co se jednou naučí, pamatuje si celý život. O chodském psu se říká, že dospívá kolem třetího roku života, ale až po desátém roce zmoudří. Nudit se s ním tedy rozhodně nebudete. Chodák zraje jako víno, čím je starší, tím je lepší.

Zvládnete ho vychovat?

Inteligentní pes si žádá inteligentního majitele, a to z prostého důvodu, aby ho pes nepřechytralil a páníček byl vždy ideálně o krok napřed. Chodský pes je velmi tvárné plemeno, oproti německému ovčákovi má i mnohem citlivější povahu. Rychle a snadno se učí, ale stejně rychle se dokáže naučit i nežádoucí chování. Udává se, že chodského psa zvládne vychovat i začátečník.

Skutečně to tak může být, pokud je člověk vnímavý, přátelský a zároveň důsledný a poučený o psím chování. Chodský pes vám dokáže odpustit začátečnické chyby, ale pokud se k vám dostane citlivější zvíře, může vás jeho výchova zaměstnat delší dobu. Stejně jako u jiných plemen, i u chodáků můžete narazit na stoprocentně vyrovnané zvíře, ale i na psa, který vyžaduje více pozornosti a práce, aby získal jistotu v tom, co dělá. Co obecně ve výchově a výcviku chodského psa příliš nefunguje, jsou donucovací prostředky, křik a ostrost majitele – to pro něj opravdu není. Naopak s pomocí motivace, ať už je to oblíbený pamlsk, nebo třeba hračka, s ním dokážete mnohé.

Jak má vypadat?

Má mít dle standardu dlouhou srst, která je rovná nebo jen lehce zvlněná. Na hlavě, přední straně končetin a na hrotu ušních boltců je hladká a krátká. Má hustou podsadu, která je měkčí a kratší. Srst by měla být vždy černá. Doplnuje ji oranžové pálení, které se vyskytuje na okrajích a uvnitř ucha, nad očima, na lících, odkud plynule přechází na hrdlo, kde tvoří charakteristický půlměsíc, na hrudi, na pánevních končetinách (na vnitřní a zadní straně stehna a od prstů po úroveň hlezna), na hrudních končetinách po zápěstní kloub a kolem řitního otvoru. Přednost se přitom dává znakům vyvinutým v předepsaných partiích, sytě vybarveným a zřetelně ohraničeným. Oči mají být středně velké, mandlového tvaru, mírně šikmo posazené a co nejtmaší,

ideálně tmavě hnědé a hnědé. Charakteristické pro chodského psa jsou i uši, které by měly být krátké, vzpřímené, vysoko nasazené a blízko u sebe postavené. Připomínají trojúhelník a mezi sebou tvoří tvar písmena V. Mají širší základnu, ale na hrotech jsou buď zašpičatělé, nebo zaoblené. Ušní boltce jsou pokryty delší hustou srstí, která zejména u kořene a po okraji boltce tvoří štětky. Právě charakteristický tvar hlavy s kratší čenichovou partií, správné nasazení, tvar a velikost uší s bohatým osrstěním určují správný typ plemene. I díky tomu je pak chodský pes na první pohled rozeznatelný od německého ovčáka.

Nenáročný na péči i ubytování

Srst je samočistící. V praxi to znamená, že i když přijde zablácený domů, stačí chvíli počkat, než na něm nečistoty zaschnou a opadají. Ideální je ho alespoň jednou týdně pročešat kartáčem, jinak je na péči velmi nenáročný. Ubytován může být v bytě, domě i venku. Jelikož je však velmi společenský, bude

hledat každou příležitost, jak vám být co nejbližší. Raději s vámi bude v přetopeném bytě než sám venku na velké zahradě. Chodský pes je poměrně velmi zdravé plemeno. Chovní jedinci jsou testováni na dysplazie kyčelních kloubů a většina majitelů je nechává testovat i na degenerativní myelopatii. V dobré kondici se dožívají v průměru třinácti let.

V KOSTCE

Původ: Česká republika

Velikost feny: 49–52 cm

Velikost psa: 52–55 cm

Hmotnost feny: 17–24 kg

Hmotnost psa: 19–27 kg

Barva: černá až kovově černá se sytě žlutými znaky – s výrazným „pálením“ – typ „black and tan“

Skupina FCI 1: psi ovčáctí, pastevečtí a honáctí, kromě švýcarských salašnických psů

Chovatelské kluby: Klub přátel chodského psa (www.kpchp.org)

Klub přátel chodského psa
světově uznávaný zvěřiv

**SVĚTOVOU VÝSTAVU
CHODSKÝCH PSŮ**

Česká Lípta - sobota 24.9.2022

Mláďata a produkce na www.kpchp.org
Máme se rády, máme se a obdivujeme. Chodský pes.